

Store forskjeller i tilbudet til svake elever

Kommunal Rapport 03.04.2017

Skoleeierne mangler kontroll på tilbudet til elever med særskilte opplæringsbehov, viser en ny rapport fra Statped.

Lokalpolitikerne er mer opptatt av økonomi enn kvalitet, og mer opptatt av «normalelevens» resultater, ifølge Agenda Kaupang.

Rapporten viser at det kanskje kan stilles litt strengere krav til hvordan lovverket forvaltes lokalt, sier avdelingsdirektør Marie Elise Axelsen i Statped.

Kommunestyrene er nærmest fraværende i å følge opp elever med særskilt opplæringsbehov. Det viser rapporten «*Nærskoleprinsippet og inkludering av barn med særskilte opplæringsbehov i grunnskolen*», som Agenda Kaupang har laget for Statped.

Konsulentselskapet har undersøkt om det er hold i klager fra brukerorganisasjonene om at stadig flere elever får skoletilbud utenfor klasseromsfellesskapet, og at det er store forskjeller mellom kommunene i hvordan de forvalter lov og forskrifter om opplæring for elever med særskilte opplæringsbehov.

Går på nærskole

Rapporten viser at nesten alle elever med særskilte opplæringsbehov i de seks casekommunene i rapporten, går på sin nærskole, og de aller fleste elevene har en tilhørighet til en klasse, selv om de i perioder er ute av klasserommet.

Likevel mener Agenda Kaupang at skoleeierne mangler kontroll på tilbudet til elever med særskilte opplæringsbehov. Årsakene er blant annet:

- Det er store forskjeller på utdanningsnivået til dem som gjennomfører spesialundervisningen.
- Kommunene har få eller ingen detaljerte rutiner for hvordan spesialundervisningen skal foregå.
- Styringsdokumentene om elever med særskilte opplæringsbehov varierer fra kommune til kommune.
- Ingen av kommunene som er intervjuet, følger opp om det er samsvar mellom vurderingen fra pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og rektors vedtak om spesialundervisning.
- Kun én kommune følger opp at elevene faktisk får det vedtatte antallet timer med spesialundervisning.
- Timer til spesialundervisning kan bli fortrent til fordel for tilfeldig sykefravær som skal dekkes opp.

Kan ikke fraskrive seg ansvar

Konklusjonen til Agenda Kaupang er at systemet ikke fungerer.

Det kan være krevende for skoleeier å følge opp tilbudet til elevene med særskilte opplæringsbehov, men de kan ikke fraskrive seg ansvaret. Det er enklere for en folkevalgt å følge opp økonomi enn kvalitet. Når kvalitet i skolen er et tema i politiske fora, handler det ofte om «normalelevens» resultater. Skoleeier har ikke kontroll på hvilket tilbud elever med særskilt opplæringsbehov får. Systemet fungerer ikke, heter det i rapporten.

Konklusjonene baserer seg på dybdeintervjuer i seks kommuner med forskjellig størrelse. Alle kommunene er anonymisert.

Det finnes ikke noe fasitsvar

Axelsen i Statped sier at målet med rapporten er å finne ut hvordan de kan støtte kommuner i å gi elever med særskilte behov et opplæringstilbud som er i samsvar med loven.

Det finnes ingen fasitsvar for hvordan en kommune skal jobbe med å gi elever med særskilte opplæringsbehov et godt tilbud. Vi vet at dette er et krevende felt for kommunene. Vi vil vite så mye som mulig om hvilke utfordringer de har, slik at vi kan gi et best mulig tilbud om støtte, sier hun.

Rapporten «Nærskoleprinsippet og inkludering av barn med særskilte opplæringsbehov i grunnskolen» kan du lese her:

<http://www.statped.no/AK-rapport>